

INITIATIEFADVIES

Economische migratie en tewerkstelling van buitenlandse werknemers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

16 juni 2016

Aanvrager

Aanvraag ontvangen op

Aanvraag behandeld door

Plenaire zitting

Aanvraag behandeld op

Advies uitgebracht door de Plenaire zitting op

16 juni 2016

Vooraf

De voorbije decennia heeft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest grondige demografische veranderingen doorgemaakt. De diversificatie van de nationale herkomsten van migranten en hun vestiging in Brussel vanaf de jaren zeventig, het vertrek van de Brusselse middenstand in de jaren tachtig, de inplanting van de Europese instellingen in de jaren negentig en de demografische ontwikkeling die ons Gewest sinds de jaren 2000 ondergaat, geven in de loop der jaren onze hoofdstad een nieuwe vorm. Brussel blijft nog altijd de toegangspoort voor nieuwkomers in ons land, of ze Europees zijn of niet. Bovendien werd de toestroom van deze nieuwkomers gekenmerkt door een groter aantal vluchtelingen, waarvan velen zich op lange termijn in ons Gewest zullen vestigen.

In 2013 heeft de Economische en Sociale Raad een colloquium over de dubbele internationale uitdaging van Brussel georganiseerd, waarbij diens immigratie « langs boven » en « langs onder » zowel als een bron van spanningen als van rijkdommen werd bestempeld¹.

De dualisering van het Gewest met zijn « arme halve maan » die in contrast staat met zijn meer gegoede bevolkingsgroep die in andere wijken leven, de zeer hoge werkloosheidsgraad, in het bijzonder bij jongeren, en de verandering van Brussel in een internationale stad, stellen grote sociaaleconomische uitdagingen. De regionalisatie van de bevoegdheden op het vlak van economische migratie als gevolg van de zesde Staatshervorming en de complexe institutionele structuur van Brussel vereisen een duidelijke en coherente beleidsvisie om aan deze uitdagingen te beantwoorden.

Anderzijds heeft de Europese Commissie zopas haar Actieplan voor de integratie van ingezetenen van derde landen gepubliceerd².

In deze context heeft de Economische en Sociale Raad besloten om een initiatiefadvies over de economische migratie en de tewerkstelling van buitenlandse werknemers uit te brengen. Het onderhavige advies gaat niet alleen in op de economische migratie, d.w.z. de toegang tot de arbeidsmarkt voor buitenlandse werknemers, maar ook op andere vormen van migratie waarbij de toegang tot arbeid nieuwkomers in staat stelt om zich in onze maatschappij te in te schakelen. Om die reden zal dit advies ook aanbevelingen formuleren met betrekking tot de arbeid van personen die toekomen in het kader van een gezinshereniging, van vluchtelingen, van gedetacheerde Europese werknemers en van mensen zonder papieren.

Context

De Brusselse bevolking telt meer dan een derde buitenlanders, waarvan twee derden ingezetenen van de Europese Unie en één derde buitenlanders van buiten Europa. Deze verhouding van buitenlanders ligt driemaal hoger dan in de andere twee Gewesten. Van jaar tot jaar neemt de verhouding van buitenlanders toe omwille van een positief migratiesaldo dat rond de 20.000 personen draait, wat tweemaal meer is dan in Vlaanderen en in Wallonië.

¹ Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, « de dubbele internationale uitdaging van Brussel », handelingen van het colloquium, 30 mei 2013. <http://www.esr.irisnet.be/esrbhg/colloquium-30-mei-2013/de-handelingen-van-het-colloquium/view>

² Action Plan on the integration of third country nationals, COM(2016)377 final, 7 juni 2016.

De tien nationaliteiten die het meest vertegenwoordigd zijn, zijn in volgorde Fransen (60.000), Marokkanen (40.000), Roemenen (35.000), Italianen (30.000), Spanjaarden (28.000), Polen (27.000), Portugezen (20.000), Bulgaren (10.000), Duitsers (10.000) en Congolezen (9.000). De Europeanen zorgen eveneens voor de grootste toename onder de nieuw gevestigde buitenlanders. Bij deze cijfers komen nog ongeveer 100.000 mensen zonder papieren, die ondanks hun kwetsbare statuut feitelijk aan het sociaaleconomische leven van het Gewest deelnemen.

Op het Belgische niveau komt de helft van de buitenlanders in België toe in het kader van een gezinshereniging, 15% om hun studies voort te zetten, 10% in samenhang met een economische activiteit, 9% als vluchtelingen en 4% om humanitaire redenen.

De OESO³ en universitaire onderzoeken⁴ tonen aan dat immigratie een positieve impact op onze economie heeft. Deze wordt op 3500 euro fiscale ontvangsten per jaar per immigrant geraamd, hetzij ongeveer 1% van het BBP. Laaggeschoolde buitenlanders die banen helemaal onderaan de loonschaal innemen, zorgen voor een loonsverhoging voor autochtonen met 0,27%⁵. Tevens heeft immigratie andere voordelen die minder goed in cijfers kunnen worden vertaald, zoals consumptie, productiviteit of innovatie. Niettemin is België, en Brussel in het bijzonder, een regio waar de werkloosheidsgraad van buitenlanders zeer hoog is, meer bepaald omwille van discriminaties bij de toegang tot arbeid, een soms lage of niet erkende studie- en opleidingsgraad en een gebrekkige talenkennis.

Advies

1. Algemene beschouwingen

De Raad vindt het belangrijk om buitenlandse werknemers in staat te stellen om, net zoals Belgische werknemers, toegang te hebben tot alle rechten en sociale beschermingen.

De Raad herinnert eraan dat hij gehecht is aan de beginselen van gezonde concurrentie, van de naleving van de wettelijkheid en van bescherming van de werknemer.

De Raad verzoekt de Brusselse overheden om waakzaam te zijn voor elke vorm van sociale dumping.

De Raad dringt, op het vlak van arbeidsvergunningen en beroepskaarten, aan op het belang van eenvoudige, transparante, vlotte en toegankelijke procedures met redelijke termijnen, ook voor wat de beroepsprocedures betreft. Tot slot dringt **de Raad** erop aan dat buitenlandse werknemers en Brusselse werkgevers toegang zouden hebben tot een duidelijke informatie.

Hierbij is het noodzakelijk om rekening te houden met de culturele percepties ten overstaan van immigratie en de spanningen die er tussen verschillende gemeenschappen kunnen bestaan, alsook om oplossingen aan te brengen met het oog op een goede samenleving tussen buitenlandse en Belgische bevolkingsgroepen in de verschillende wijken van ons Gewest.

Omwille van de bijzonder centrale ligging van Brussel, dringt **de Raad** erop aan dat een overleg met de andere twee Gewesten absoluut noodzakelijk is.

³ OESO, « Vooruitzichten internationale migratie 2013 », hoofdstuk 3 « de fiscale impact van migratie in de OESO-landen », 2013. <http://www.oecd.org/fr/els/mig/PMI-2013-chap3-impact-fiscal-de-l-immigration.pdf>

⁴ Zie met name de werkzaamheden van François Gemenne.

⁵ « Pourquoi l'immigration échappe à nos politiques », Interview met François Gemenne, La Libre, 11 januari 2014.

2. Bijzondere beschouwingen

2.1 Verblijf en arbeid

De Europese Unie verplicht de Lidstaten ertoe om buitenlandse werknemers een « unieke kaart » te verstrekken, waarop de verblijfs- en arbeidsvergunning is verenigd. Aangezien de afgifte van de vergunning B een gewestelijke bevoegdheid is en deze van de verblijfstitel federaal blijft, dringt **de Raad** aan op een overleg tussen de verschillende deelstaten voor wat de voorwaarden voor de afgifte van de vergunning B betreft, des te meer daar elke vergunning die een Gewest uitreikt in de andere twee Gewesten geldig is. **De Raad** nodigt de Brusselse overheden uit om actief deel te nemen aan de overleginstanties, en in het bijzonder aan de Adviesraad voor de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Deze Adviesraad moet op termijn ook dienst doen als overlegruimte voor de 3 Gewesten en het federale niveau.

Het Gewest is de toegangspoort voor de arbeidsvergunningsaanvragen. **De Raad** vindt het belangrijk dat iedereen die over een verblijfsvergunning beschikt toegang kan hebben tot de arbeidsmarkt, zonder een professionele barrière die buitenlanders specifiek zou worden opgelegd. Hierbij komt het erop aan om de kandidatuur goed te analyseren in termen van naleving van de arbeidsrechten. Zo dringt **de Raad** erop aan dat het verblijfsrecht en het arbeidsrecht gelijk zouden lopen. In het kader van de toekomstige unieke vergunningsprocedure zal het van belang zijn dat de arbeidstoelating die het Gewest uitreikt onmiddellijk het verblijfsrecht opent, onder het enige voorbehoud van kwesties van openbare orde.

De wet van 11 februari 2013 verplicht de werkgevers ertoe om na te gaan of de werknemer die ze tewerkstellen over een verblijfstitel en een arbeidsvergunning beschikt. **De Raad** vestigt echter de aandacht van de overheden op het feit dat het voor de werkgevers onmogelijk is om de administratieve situatie van een aantal werknemers na te gaan, in het bijzonder deze die hun verblijfstitel of hun arbeidsvergunning verliezen en die er geen belang bij hebben om hun werkgevers van hun situatie op de hoogte te brengen.

De procedure voor het verkrijgen van vergunning B voorziet dat de aanvraag vanuit het buitenland gebeurt. **De Raad** vindt het ook belangrijk om een procedure in te stellen voor het verkrijgen van een vergunning B voor buitenlandse werknemers die al op het Belgische grondgebied aanwezig zijn, met een bijzondere aandacht voor de situaties waarin de vergunning B bij het verbreken van een arbeidsovereenkomst ten einde loopt. In verband met dit laatste punt pleit **de Raad** ervoor dat de arbeidsvergunningen de werknemer niet volledig afhankelijk zouden maken van één enkele werkgever, wat als gevolg zou hebben dat een nieuwe werkgever ervan zou worden vrijgesteld om de hele procedure met betrekking tot vergunning B opnieuw op te starten. Bovendien zou **de Raad** zich ervan willen vergewissen welke mogelijkheden deze buitenlandse werknemers hebben om zich bij Actiris in te schrijven.

De Raad wijst de Brusselse overheden erop dat het belangrijk is dat de beroepskaart toegang geeft tot het zelfstandigenstatuut. Heel wat buitenlandse werknemers vertonen immers belangstelling om hun eigen beroepsactiviteit op te starten. **De Raad** dringt erop aan dat het belangrijk is om de toegang tot dit statuut te vereenvoudigen, door met name de kennis van basisbeheer niet afhankelijk te maken van de beheersing van één van de landstalen, ook al is het spreken van het Frans of van het Nederlands een voorwaarde voor een goede inschakeling op termijn in ons Gewest. Tot slot vraagt **de Raad** om te worden betrokken bij de besprekingen bij elke eventuele herziening door het Gewest van de criteria voor de toewijzing van deze beroepskaart.

2.2 Detachering van Europese werknemers

De veelvuldige misbruiken die worden vastgesteld op het vlak van detachering van werknemers die - soms op louter theoretische wijze - vallen onder werkgevers die in het buitenland zijn gevestigd, vervalsen de eerlijke concurrentie tussen ondernemingen en ondermijnen de sociale bescherming en de rechten van werknemers. Alle in de Raad vertegenwoordigde organisaties zien een grote uitdaging op het economisch en sociaal vlak, maar ook meer globaal op het vlak van de sociale cohesie, van het goede onthaal dat moet worden geboden aan werknemers die vanuit het buitenland komen, en van aansluiting op de waarden van de Europese Unie, waarvan het vrij verkeer van personen één van de onderdelen is en moet blijven.

De Raad roept dus op om, op elk relevant vlak, grondregels en passende controle- en sanctievoorzieningen aan te nemen.

De Raad meent dat de sector van het bouwwezen in het bijzonder wordt getroffen door de oneerlijke concurrentie die samengaat met gedetacheerde werknemers en buitenlandse werknemers die illegaal in België werken. **De Raad** nodigt de gewestelijke overheden uit om, voor wat hen betreft, het Plan voor de oneerlijke concurrentie uit te voeren, dat de sociale partners op 8 juli 2015 hebben aangenomen en dat veertig concrete maatregelen voor het bouwwezen bevat.

2.3 Vluchtelingen

De Raad vindt het van fundamenteel belang dat vluchtelingen zich zo vlug mogelijk op de arbeidsmarkt kunnen inschakelen. De studie CAREERS⁶ heeft uitgewezen dat vluchtelingen, nadat ze hun definitieve verblijfstitel hebben verkregen, veel vlugger werk vinden wanneer ze al tijdens de asielprocedure hebben gewerkt.

De afgifte van vergunning C, die nog altijd een federale bevoegdheid is, wordt onder meer toegestaan aan buitenlandse ingezetenen die een asielaanvraag hebben ingediend en die 4 maanden nadat ze hun aanvraag hebben ingediend nog geen betekening van de beslissing van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) hebben ontvangen, en dit totdat een (positieve of negatieve) eindbeslissing wordt betekend. **De Raad** steunt elk initiatief dat ertoe strekt om deze wachtermijn van 4 maanden te verkorten.

Anderzijds voegt kaart C geen enkele voorwaarde toe ten overstaan van de toegang tot de arbeidsmarkt voor iemand die een tijdelijk verblijfsrecht heeft (bijvoorbeeld student, ...). Ze is ook ondergeschikt aan de verblijfstitel van de houder. Men kan zich dus afvragen welke meerwaarde deze arbeidsvergunning C heeft. **De Raad** vraagt dus om de afschaffing van deze federale voorziening te onderzoeken.

De Europese Commissie wijst op het feit dat heel wat migranten overgekwalificeerd zijn ten overstaan van de beroepsactiviteiten die ze uitoefenen en moeilijkheden ondervinden om hun diploma's en kwalificaties te laten erkennen⁷. **De Raad** nodigt de overheden dus uit om de validatie van de competenties en de erkenning van de kwalificaties te vereenvoudigen, zodat zowel de

⁶ Barbara Herman, Wouter Schepers, Louise Callier, Lieselot Vanduynslager, "Loopbaantrajecten van nieuwe migranten in België", POD Wetenschapsbeleid en Federaal Migratiecentrum, 2015. http://www.emnbelgium.be/sites/default/files/publications/careers_samenvatting_nl.pdf

⁷ Action Plan on the integration of third country nationals, COM(2016)377 final, 7 juni 2016.

buitenlandse werknemers als de werkgevers eenieders potentieel zo goed mogelijk zouden kunnen aanwenden.

Tevens steunt **de Raad** elk initiatief dat ertoe strekt om kandidaat-vluchtelingen in contact te brengen met de arbeidswereld, ongeacht dit via Actiris, de verenigingswereld of de sociale partners gebeurt.

In het licht van de integratie-uitdagingen, ook op het vlak van arbeid, nodigt **de Raad** de Brusselse overheden eveneens uit om de toegang tot het « nieuwkomerstraject » tot de vluchtelingen uit te breiden. Tevens steunt hij elk initiatief dat vluchtelingen in staat stelt om hun netwerk uit te breiden en om in contact met onze socioprofessionele codes te treden.

De Raad vestigt de aandacht op de bijzonder kwetsbare situatie van alleenstaande vrouwelijke vluchtelingen met kinderen, die volgens de studie CAREERS grote moeilijkheden hebben om werk te vinden. Er moeten specifieke maatregelen naar hen toe worden genomen, te beginnen met oplossingen voor de kinderopvang.

Bovendien herhaalt **de Raad** dat heel wat vluchtelingen in hun land van herkomst ondernemers waren. **De Raad** nodigt dus de overheden uit om blijk te geven van veel initiatief bij de begeleiding van vluchtelingen die hun eigen onderneming willen oprichten, meer bepaald door opleidingen te organiseren die aan het voor migranten bedoelde ondernemerschap zijn aangepast, een specifieke begeleiding, toegang tot kredieten, aanmoediging van het mentoraat en zonder noodzakelijkerwijs voorafgaandelijk af te wachten dat ze een goede kennis van het Frans of het Nederlands aantonen, ook al blijft het aanleren van één van de landstalen een doelstelling met het oog op een goede inschakeling in onze maatschappij.

Het koninklijk besluit van 12 januari 2011 verplicht vluchtelingen die beroepsinkomsten genieten ertoe om het centrum dat hen onderdak verschaft tot 75% van hun loon over te maken. Ook al vindt hij het belangrijk dat werknemers bijdragen tot de materiële steun die deze centra verstrekken, in het bijzonder de betaling van een huurprijs, toch meent **de Raad** dat een dergelijk hoge bijdrage niet van dien aard is om asielaanvragers aan te moedigen om actief naar werk te zoeken wanneer ze in een asielcentrum verblijven, noch hun overgang naar een individuele huisvesting die meer geschikt is voor hun inschakeling in het economisch en sociaal leven van ons Gewest.

Voor het overige verwijst **de Raad** de gewestelijke overheden naar zijn initiatiefadvies van 6 mei 2013 betreffende het voorontwerp van decreet inzake het onthaaltraject.

2.4 Gezinshereniging

Gezinshereniging is de voornaamste wettelijke toegangspoort tot ons grondgebied voor niet-Europese buitenlanders. Omwille van de grote gemeenschappen van vreemde origine in Brussel is deze situatie des te belangrijker in onze hoofdstad. De kwestie van de arbeid van buitenlanders die in dit kader toekomen, verdient een heel bijzondere aandacht. De problematiek stelt zich echter meer in termen van inschakeling, dan in termen van toegang tot het grondgebied.

De Koning Boudewijnstichting schuift de volgende cijfers naar voren⁸. Bijna de helft van de migranten die in het kader van een gezinshereniging toekomen, is niet aanwezig op de arbeidsmarkt, terwijl slechts een derde een bezoldigde activiteit uitoefent en 6% van hen werk zoekt. De helft (49%) van de « hoofdpersonen » (partners van de herenigde migranten) heeft een bezoldigde baan. Ongeveer een vierde van hen zijn werkzoekenden en 14% zijn niet aanwezig op de arbeidsmarkt.

De genderkwestie is belangrijk, gezien vrouwen bij dergelijke immigratie in de meerderheid zijn (59% vrouwen tegenover 41 % mannen), met een nog grotere verhouding naargelang hun herkomst (vrouwen vertegenwoordigen 81% van de buitenlanders die uit Azië komen, 75% uit Oost-Europa, 74% uit Latijns-Amerika). In termen van arbeid zijn 65% van de vrouwen niet aanwezig op de arbeidsmarkt, tegenover 33% van de mannen.

Tot slot dient men zich te bekommeren om de toekomst van de kinderen, omdat studies uitwijzen dat gezinnen die voortkomen uit een gezinshereniging een groter risico lopen op kwetsbaarheid op het economisch vlak. PISA-studies hebben gewezen op het verschil in prestaties tussen leerlingen die voortkomen uit de immigratie en autochtonen, in samenhang met kinderarmoede. De eerstgenoemden stapelen de ongelijkheidsfactoren op, zoals een minder gebruik van de onthaaldiensten voor de 0-3-jarigen en de kleuterschool.

De Raad is dus van oordeel dat de kwestie van de tewerkstelling van werknemers, en meer in het bijzonder van werkneemsters die voortkomen uit de immigratie door gezinshereniging, het voorwerp moet zijn van een specifiek voluntaristisch beleid vanwege de overheden. **De Raad** nodigt de overheden meer bepaald uit om een vlugge toegang tot de taal, tot de verenigingsmiddelen en tot de kennis van de rechten op het vlak van gelijkheid tussen mannen en vrouwen in ons land te waarborgen.

Voor het overige verwijst **de Raad** de gewestelijke overheden naar zijn initiatiefadvies van 6 mei 2013 betreffende het voorontwerp van decreet inzake het onthaaltraject.

2.5 Mensen zonder papieren

Het aantal mensen zonder papieren in Brussel is groot. Volgens schattingen zouden er 100.000 zijn, hetzij « een twintigste Brusselse gemeente »⁹. Ondanks de broosheid van hun statuut maken deze personen deel uit van de arbeidsmarkt en van het sociaaleconomisch leven van het Gewest. Hoewel het kwetsbare werknemers zijn, beschikken mensen zonder papieren over rechten op een waardig werk die met name voortvloeien uit internationale verdragen. In werkelijkheid ondervinden velen van hen moeilijkheden om hun rechten te laten gelden, omwille van de vrees die ze koesteren ten overstaan van overheden die hen zouden kunnen uitwijzen.

De tewerkstelling van mensen zonder papieren gaat vaak gepaard met fraudes op het vlak van de sociale zekerheid, wat tot concurrentievervalsingen ten opzichte van de wettelijke arbeid leidt die de overheden beter moeten behandelen via een nauwere samenwerking tussen de verschillende zowel

⁸ Ina Lodewyckx, Chris Timmerman, Johan Wets, « gezinshereniging in België: de mythe ontcijferd », Koning Boudewijnstichting, 2011. <https://www.kbs-frb.be/nl/Virtual-Library/2011/295126>

⁹ Sarah Luyten, Observatorium voor Gezondheid en Welzijn in het BHG, vermeld door de RTBF « Meer dan 100 000 mensen zonder papieren zouden op het Belgisch grondgebied leven », 18 oktober 2014 : « dat er meer dan 100 000 mensen zonder papieren in België zouden zijn, waarvan een zeer groot deel in Brussel. Men spreekt soms ook over de 'twintigste gemeente van Brussel' ».

gewestelijke als federale besturen. In het licht van de migratiemechanismen en de complexe redenen die migranten naar België drijven, pleit **de Raad** ervoor dat er zou worden nagedacht over een manier om werknemers zonder papieren in onze Rechtsstaat in te schakelen, zonder echter een specifieke categorie van arbeidsrecht voor mensen zonder papieren te creëren. Het zou bij deze beraadslaging overigens raadzaam zijn om de mogelijkheid te overwegen om werknemers zonder papieren die het slachtoffer van uitbuiting en fraude zijn een voorlopig verblijf toe te kennen, zodat ze vanop het Belgisch grondgebied hun rechten kunnen verdedigen en op basis van een betrouwbaar dossier een arbeidsvergunning kunnen aanvragen.

De Raad pleit ervoor dat werknemers zonder papieren hun rechten in termen van arbeidsvoorwaarden en bescherming bij arbeidsongevallen zouden kunnen laten gelden, en dat minder gewetensvolle werkgevers die werknemers zonder papieren uitbuiten, zouden worden bestraft. **De Raad** steunt dus initiatieven zoals doelgerichte inspecties bij dergelijke werkgevers, de creatie van « veilige loketten » waar werknemers zonder papieren een klacht kunnen indienen of hun rechten kunnen doen naleven, alsook de pragmatische oplossingen die het toelaten om het arbeidsrecht in deze context van kwetsbaar statuut daadwerkelijk toe te passen. **De Raad** stelt vast dat ingeval van bewezen fraude er zich een probleem op het vlak van kwalificatie van de arbeidsverhouding kan stellen, en is voorstander van een vermoeden van statuut van bezoldigde werknemer.

Een groot deel van de mensen zonder papieren werken als dienstpersoneel. **De Raad** nodigt de gewestelijke overheden uit om een kwantitatief en kwalitatief onderzoek naar deze sector te verrichten, om zo een verfijnde en gedetailleerde weergave van de markt van de dienstboden en de werknemers ervan te verkrijgen.

Tot slot vestigt **de Raad** de aandacht op het verband tussen de immigratie van studenten en het gevaar om in de illegaliteit te belanden wanneer buitenlanders na afloop van hun studies in België willen blijven. Op dezelfde wijze gebruiken buitenlanders hun studentenstatuut in de eerste plaats om in België te werken. De Raad beveelt aan om hun overgang naar een wettelijk statuut dat meer conform hun beroepsactiviteit is, te vereenvoudigen.

2.6 Begeleidende maatregelen

Naast de rechtstreekse bevoegdheden inzake vergunning B beschikt het Brussels Gewest over instellingen met hefboomen op het vlak van economische migratie.

Actiris gebruikt het EURES-portaal hoofdzakelijk om Brusselse werknemers naar het buitenland te sturen. EURES voorziet nochtans voor Europese werkgevers de mogelijkheid om werknemers die in België willen werken in het buitenland te rekruteren. **De Raad** pleit ervoor om ook op dit vlak het actiegebied uit te breiden.

De Raad dringt erop aan dat het van belang is om buitenlanders voor de arbeidswereld en de Belgische samenleving te sensibiliseren en dringt er nogmaals op aan dat een inschakelingstraject ten behoeve van alle nieuwkomers belangrijk is.

Er werd een nieuw Europees Migratie- en Integratiefonds voor de periode 2014-2020 ingesteld. **De Raad** nodigt alle instanties uit om de mogelijkheden ervan te bestuderen en om er een beroep op te doen, alsook om zoveel mogelijk interessante projecten in te dienen teneinde een onthaaltraject te ontwikkelen.

De Europese Commissie stelt eveneens een Europees integratienetwerk in, het « European Integration network », als ondersteuning voor uitwisselingen, wat de samenwerking tussen de nationale, regionale en lokale overheden, de organisaties van de burgermaatschappij en de sociale partners zal bevorderen. **De Raad** nodigt de gewestelijke overheden uit om zich volledig op dit netwerk toe te leggen.

*
* *